

exekuce, povolená vyklizením bytu proti S. V., pokud by měla osvědčiti účinky také vůči ní, jako bývalé jeho podnájemníci, jest nepřipustnou, poněvadž tento podnájemní poměr byl změněn v přímý poměr nájemní k žalovanému vymáhajícímu věřiteli.

Jde tu tedy o žalobu, kterou lze podřaditi pod ustanovení § 42 čís. 5., druhé věty ex. ř. Podle ustanovení § 42 odst. 1. ex. ř. může odklad exekuce býti povolen jen za podmínek v něm stanovených, avšak ze souvislosti jeho s ustanoveními § 43 odst. 2. a § 44 odst. 1. ex. ř. plyne, že jest též soudu uvážiti, jaké účinky bude míti odklad pro strany na něm zúčastněné, a posouditi důležitost jejich zájmů na odložení, nebo na pokračování v exekuci.

Stěžovatelka opírá v tomto případě svůj nárok o nájemní smlouvu, ujednanou prý s vymáhajícím věřitelem, který smlouvu tuto však rozhodně popírá ve svém písemném ohrazení, podaném ještě před rozhodnutím prvního soudu o odkladu exekuce, doličuje i svůj důležitý zájem na pokračování v exekuci i hrozící mu škodu, kdyby nemohl nové nájemníci V. smlouvy dodržeti, jejíž náhrady by těžko mohl dosíci od žalobkyně, když tato majetku nemá. Srovnají-li se zájmy vymáhajícího věřitele na vynucení nároku, který již exekučním titulem byl doložen, se zájmy a nárokem stěžovatelčiným, o němž teprve ve sporu má býti rozhodováno, zda je po právu a jest tedy pouze tvrzen, dlužno považovati ohrožené zájmy vymáhajícího věřitele v tomto případě za převážně silnější, jež mluví proti povolení odkladu exekuce (§ 42 odst. 1. ex. ř.), pročez právem návrhu na odložení exekuce vyhověno nebylo.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 12. ledna 1926 čj. Rv I 1102/25. Dr. Grešl.

Příspěvek k výkladu § 400 tr. ř.

Rozsudkem zemského tr. soudu v B. ze dne 10. února 1926 byl obžalovaný N. N. uznán vinným zločinem podle § 4 odst. 1. zákona ze dne 22. května 1919 č. 269 sb. z. a n. a odsouzen za to podle téhož zákona za použití § 55 tr. z. do žaláře na jeden rok, doplněného postem měsíčně, a k peněžitě pokutě 10.000 Kč, v případě nedobytnosti k dalším 3 měsícům žaláře. Současně vysloveno podle § 25 tr. z. vyhoštění obžalovaného po odpykání trestu z území Československé republiky. Do tohoto trestu byla

obžalovanému započtena podle § 55a) tr. z. prozatímní zajišťovací řádná vazba vyšetřovací od 7. dubna 1925 13³/₄ hod. do 10. února 1926 15 hodin. Citovaným rozsudkem zároveň vyslovena byla ztráta práva volebního do obcí na dobu tří let.

Proti rozsudku tomu ohlásil a provedl obžalovaný zmateční stížnost a odvolání. Zemský trestní soud v B. usnesením ze dne 26. února 1926 tuto zmateční stížnost zamítl podle § 1 č. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877 ř. z. č. 3 z r. 1878, považuje provedení zmateční stížnosti za opožděné.

Na stížnost obžalovaného N. N. proti tomuto usnesení našel nejvyšší soud v Brně usnesením ze dne 9. března 1926, Zm II 92/26, že shora uvedené usnesení zemského trestního soudu v B. se zrušuje a že opovězené a provedené opravné prostředky proti citovanému rozsudku budou po zákonu vyřízeny. Současně pak nařízen byl rok k veřejnému líčení o zmateční stížnosti obžalovaného na den 12. dubna 1926. Při tomto roku byla rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 12. dubna 1926 Zm II 92/26 zmateční stížnost obžalovaného zavržena, rovněž zamítnuto odvolání ve všech směrech.

Obžalovaný N. N. podal na to žádost k zemskému trestnímu soudu v B., aby mu podle § 400 tr. ř. započtena byla do trestu část vyšetřovací vazby, kterou ztrávil od prohlášení rozsudku první stolice až do nastoupení trestu. Tuto svoji žádost odůvodňuje obžalovaný tím, že jeho stížnost proti usnesení zemského trestního soudu v B., jímž zmateční stížnost jako opožděně provedená byla zamítnuta, měla u nejvyššího soudu úspěch, a právě oním zrušeným usnesením zemského trestního soudu v B. byla prodloužena jeho vyšetřovací vazba v době mezi rozsudkem I. a II. stolice. Zemský trestní soud v B. usnesením ze dne 24. dubna 1926 tento návrh na započtení vazby vyšetřovací zamítnul s odůvodněním, že úspěch, kterého obžalovaný docílil stížností proti usnesení zemského trestního soudu v B. ze dne 26. února 1926 shora citovanému, nelze podle § 400 tr. ř. považovati za zákonitý důvod, aby vazba vyšetřovací v době mezi publikací rozsudku I. a II. stolice byla započtena do trestu. Rovněž usnesením vrchního zemského soudu v B. ze dne 14. května 1926 byla stížnost obžalovaného proti tomuto usnesení zamítnuta, při čemž v důvodech uvedeno, že podle 2. věty § 400 tr. ř. klade zákonodárce důraz na konečný výsledek opravného prostředku, totiž zmateční stížnosti neb odvolání, a předpisuje započtení vyšetřovací vazby do trestu tehdy, měl-li tento opravný prostředek úspěch, byť i jen částečný, čemuž však v daném případě tak není.

Než usnesení obou stolic neodpovídají zákonu.

Podle § 400 tr. ř. započítati jest dobu, kterou odsouzený od prohlášení rozsudku první stolice ztrávil ve vazbě, do trestů na svobodě a trestů peněžitých *p o t u d*, pokud nastoupení trestu se zdrželo okolnostmi na vůli odsouzeného *nezávislými*, **zvláště** též tím, že podaly opravný prostředek takové osoby, jež k tomu byly oprávněny i proti jeho vůli. Jako další případ započítání označuje zákon v 2. větě téhož paragr., měl-li opravný prostředek, podaný na prospěch obžalovaného úspěch i jen částečný. Oba soudy zabývaly se však podle důvodů svých usnesení otázkou započtení vazby do trestu převážně jen s hlediska tohoto posléze uvedeného předpokladu započtení a odmítly i jen částečné započtení, jehož se domáhal odsouzený z důvodů úspěchu stížnosti, podané jím do usnesení sborového soudu první stolice, jímž jeho zmateční stížnost do odsuzujícího rozsudku první stolice pro domněle opožděné provedení byla zamítnuta, ježto z druhé věty § 400 tr. ř. vyplývá, že zákonodárce má na mysli jen konečný výsledek opravného prostředku — zmateční stížnosti nebo odvolání — podaného proti rozsudku první stolice samotnému. Předpokladu první věty podle důvodů jich usnesení nehodnotily oba soudy vůbec, neb alespoň ne náležitě, jakkoli žadatel, dot. stěžovatel výslovně naň poukazoval. Již z díkce této první věty vychází však zřejmě na jevo, že zákon činí započtení vazby především, závislým na předpokladu, *zdrželo-li se nastoupení trestu okolnostmi na vůli odsouzeného nezávislými*. Jen jako zvláště význačný speciální případ uvádí, podaly-li opravný prostředek takové osoby, jež k tomu byly oprávněny i proti vůli odsouzeného. Z obratu »započítati jest . . . *p o t u d*, pokud . . .« vyplývá pak též, že zákon čítá i jen s *č á s t e č n ý m* započítáním vazby po prohlášení rozsudku, pokud byla totiž vazba ta okolnostmi na vůli odsouzeného *nezávislými* prodložena. Tento předpoklad dán jest však i okolností, z níž obžalovaný v přítomném případě nárok svůj na částečné započtení vazby odvozoval. Je na snadě, že by vazba obžalovaného byla bývala zkrácena alespoň o dobu uplynuvší ode dne, kdy státní zástupce prohlásil, že na zmateční stížnost obžalovaného odpověď nepodá (23./II. 1926), až do předložení stížnosti se spisy soudu zrušovacímu (2./III. 1926). Delší doba vazby pro započtení nepřichází v úvahu, protože nejvyšší soud současně s usnesením, jímž stížnosti bylo vyhověno, učinil potřebné další opatření stran opravných prostředků, podaných obžalovaným do rozsudku samého, takže od předložení spisů nejvyššímu soudu vazba obžalovaného podstatného průtahu

z důvodu jím vytknutého nedoznala. Při správném výkladu a použití § 400 tr. ř. bylo tedy uznati, že se N. N-u vazba od 23. února 1926 do 2. března 1926 do trestu, naň rozsudkem shora citovaným uvaleného, započítává.

Z rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 25./6. 1926 Zm II 252/26. Dr. F—k.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Ernst Swoboda: *Das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch im Lichte der Lehren Kants*. Mosers Buchhandlung, Graz, 1926. Str. 318.

Zastánci theorie normativní, vedení v Německu zejména Kelsenem, vzali si za cíl čistě formální konstrukci práva, jakékoliv pojednání o hodnotě a účelu normy považují za naprosto irrelevantní pro strukturu právních pojmů a vylučují tudíž pojednání to vůbec z právní vědy. Dochází k nezdravému kultu slov zákonných, která podle uvedené theorie jedině jsou rozhodující pro konstruktivní pravovědu, pojmy jí stanovené musí býti očištěny ode všech elementů účelových.

Proti tomuto theoretickému směru obrací se Swobodova kniha. Právě ve vyšetřování a zpracování účelu zákona spočívají nejvyšší a nejčistší vědecké úkoly právní vědy. Chceme-li dobře a správně zákonu rozuměti, musíme přihlížeti k tomu, jaký smysl, jakou váhu přikládala dotyčným právním pravidlům theorie, panující v době vzniku zákona. A tu právě autor obral si za úkol dokázati na základě historie vzniku našeho občanského zákoníka, že na utváření se jeho předpisů vykonávaly mocný vliv filosofické nauky Kantovy, jichž věrným přívržencem byl Zeiller, hlavní redaktor a vlastní tvůrce zákoníka. Základní pilíře našeho občanského zákoníka tkví v právu přirozeném, v přirozenoprávním učení doby osvícenské a to v té podobě, jež jemu byla dána Kantem, který přivedl přirozené právo k nejvyšší dokonalosti, obmeziv myšlenku nezměnitelnosti jeho na nejvyšší základní zásady a odlišiv přesně od sebe obor ethiky a morálky s jedné strany a obor přirozeného práva s strany druhé. Filosofie byla Zeillerovi vždy základem práva; tyž nepřestával ve svých přednáškách a spisech, jakož i při pracích kodifikačních poukazovati na to, že náš občanský zákoník jest zbudován na naukách filosofických, jimiž mínil právě filosofii